

MRR/H/12(1)08/2007

Ministerstwo Rozwoju Regionalnego

Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007-2013
Wytyczne w zakresie procedury odwoławczej dla wszystkich programów
operacyjnych

(ZATWIERDZAM)

Grażyna Gęsicka
Minister Rozwoju
Regionalnego

Warszawa, 14 sierpnia 2007 r.

SPIS TREŚCI

Rozdział 1 - Podstawa prawna i uwarunkowania ogólne	3
<i>Podrozdział 1.1.</i>	
<i>Zakres przedmiotowy protestu i wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy</i>	4
<i>Podrozdział 1.2.</i>	
<i>Zakres podmiotowy protestu i wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy</i>	5
<i>Podrozdział 1.3.</i>	
<i>Forma czynności dokonywanych w ramach procedury odwoławczej, tryb wnoszenia protestu i wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy oraz warunki w zakresie wyłączeń</i>	6
<i>Podrozdział 1.4.</i>	
<i>Sposób obliczania terminów czynności dokonywanych w ramach procedury odwoławczej</i>	9
<i>Podrozdział 1.5.</i>	
<i>Wzajemne obowiązki informacyjne</i>	9
<i>Podrozdział 1.6.</i>	
<i>Możliwość wycofania protestu lub wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy</i>	10
<i>Podrozdział 1.7.</i>	
<i>Powoływanie zespołów doradczych</i>	10
<i>Podrozdział 1.8.</i>	
<i>Wpływ na inne projekty i „rezerwa finansowa”</i>	11
Rozdział 2 – Protest	11
<i>Podrozdział 2.1.</i>	
<i>Wniesienie protestu</i>	11
<i>Podrozdział 2.2.</i>	
<i>Rozpatrzenie protestu</i>	13
Rozdział 3 - Wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy	16
<i>Podrozdział 3.1.</i>	
<i>Wniesienie wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy</i>	16
<i>Podrozdział 3.2.</i>	
<i>Rozpatrzenie wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy</i>	17

Rozdział 1 - Podstawa prawna i uwarunkowania ogólne

1) Podstawę prawną dla wydania wytycznych w zakresie procedury odwoławczej do wszystkich programów operacyjnych stanowi ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. Nr 227, poz.1658 oraz z 2007 r. Nr 140, poz. 984; dalej „ustawa”), a w szczególności art. 35 ust. 3 pkt 2 i 11, w związku z art. 30 ustawy.

Dodatkowo potrzeba opracowania procedury odwoławczej wynika z art. 37 ustawy, zgodnie z którym do postępowania w zakresie ubiegania się oraz udzielania dofinansowania na podstawie ustawy ze środków pochodzących z budżetu państwa lub ze środków zagranicznych nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.) oraz przepisów dotyczących postępowania sądowo – administracyjnego. W związku z powyższym wyłączeniem i wobec braku kognicji sądów administracyjnych do rozpoznawania spraw w powyższym zakresie istnieje potrzeba opracowania jednolitych procedur w zakresie postępowania odwoławczego przewidzianego w ustawie.

Powyższe nie wyklucza dochodzenia wzajemnych roszczeń na drodze postępowania przed sądem powszechnym, w zakresie uregulowanym właściwymi przepisami. Wykluczenie właściwości sądów administracyjnych oznacza, że znajduje zastosowanie domniemanie wynikające z art. 177 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, obligujące sąd powszechny do rozstrzygnięcia wszystkich spraw z wyjątkiem tych, które zostały ustawowo zastrzeżone dla właściwości innych sądów.

2) Art. 30 ustawy przewiduje w procesie wyłaniania projektów do dofinansowania dwa środki odwoławcze. Są to:

- a) protest oraz
- b) wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.

Art. 30 ustawy określa również w ogólnym zarysie tryb wnoszenia środków odwoławczych, a także ustala, kto może z tych środków skorzystać, terminy ich wnoszenia oraz podmioty uprawnione do ich rozpatrywania.

3) Art. 35 ust. 3 ustawy zawiera podstawę prawną dla ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego do wydawania wytycznych dotyczących realizacji programów operacyjnych, m.in. w celu zapewnienia jednolitości zasad wdrażania programów operacyjnych. Z uwagi na to, że ustawa wskazuje jedynie podstawowe ramy procedury odwoławczej minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego uprawniony jest do opracowania ogólnej procedury odwoławczej dla wszystkich programów operacyjnych w oparciu w szczególności o art. 35 ust. 3 pkt 2 (wytyczne dotyczące trybu wyboru projektów) i art. 35 ust. 3 pkt 11 (wytyczne

dotyczące innych spraw związanych z przygotowaniem i wdrażaniem programów operacyjnych).

4) W art. 5 pkt 10 ustawy wprowadzona została definicja protestu, zgodnie z którą protest to **„pisemne wystąpienie podmiotu wnioskującego o dofinansowanie projektu w ramach programu operacyjnego o ponowne sprawdzenie zgodności złożonego wniosku z kryteriami, o których mowa w art. 29 ust. 2 pkt 6”**.

Ustawa nie zawiera definicji „wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy” z uwagi na oczywistość tego sformułowania – wniosek taki służy ponownemu rozpatrzeniu kwestii będących uprzednio przedmiotem protestu.

5) Definicja protestu zawarta w art. 5 pkt 10 ustawy i zawierająca odwołanie do art. 29 ust. 2 pkt 6 ustawy, który dotyczy warunków, na jakich odbywa się kwalifikacja tzw. projektów konkursowych (**wyłananych do dofinansowania w wyniku przeprowadzenia konkursu**), wskazuje, że środki odwoławcze **przewidziane ustawą** mają zastosowanie **tylko do typu projektów wskazanych w art. 28 ust. 1 pkt 3, tzn. wyłananych do dofinansowania w trybie konkursu**. Wytyczne w zakresie procedury odwoławczej powinny zatem być stosowane z uwzględnieniem *horyzontalnych wytycznych Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie wyboru projektów w trybie konkursowym*.

1.1. Zakres przedmiotowy protestu i wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy

1) Zgodnie z definicją protestu zawartą w art. 5 pkt 10 ustawy protest oznacza wystąpienie o ponowne sprawdzenie zgodności złożonego wniosku **z kryteriami, o których mowa w art. 29 ust. 2 pkt 6** ustawy. Art. 29 ust. 2 pkt 6 dotyczy ogólnie kryteriów wyboru projektów, a więc wszystkich kryteriów, zarówno o charakterze formalnym, jak i merytorycznym, co oznacza, że także protest może dotyczyć każdego etapu oceny projektu i jej wyników, zarówno w zakresie formalnym, jak i merytorycznym. Jednocześnie ze względu na specyfikę poszczególnych projektów i systemów realizacyjnych programów operacyjnych należy brać pod uwagę:

a) charakter konkursu – otwarty lub zamknięty; w efekcie także procedura odwoławcza może mieć charakter ciągły (w przypadku konkursów organizowanych w trybie otwartym), bądź też okresowy (po zakończeniu danej tury konkursowej),

b) okoliczność, że w przypadku ograniczenia (po uzyskaniu akceptacji komitetu monitorującego) zakresu oceny wniosków, podstawowymi kryteriami decydującymi o przyznaniu dofinansowania mogą być:

i) spełnienie przez dany projekt kryteriów formalnych wymaganych w ramach konkursu (ocena formalna),

ii) termin wpłynięcia projektu (projekty są oceniane według kolejności zgłoszeń),

- co z kolei w praktyce ogranicza etapy oceny projektu, od wyników której może być złożony protest, a następnie wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy,

c) z uwagi na szczególny charakter oceny merytorycznej złożenie protestu od jej wyników może mieć miejsce w sytuacji, gdy wnioskodawca może przedstawić uzasadnione stanowisko, iż w trakcie dokonywania oceny został popełniony błąd, mający wpływ na wynik przeprowadzonej oceny, polegający przykładowo na:

a) nieuwważnym przeanalizowaniu wniosku o dofinansowanie (pominięte zostały jego istotne elementy, niewłaściwie zinterpretowano wskazane w nim okoliczności lub załączone dokumenty itp.),

b) niewłaściwym zsumowaniu punktów,

c) rozbieżności w punktacji przyznanej przez poszczególnych członków komisji konkursowej (lub inny zbiorczy podmiot oceniający), jeżeli rozbieżność ta jest większa niż 6 pkt,

d) niewłaściwej ocenie projektu z innych, dających się zdefiniować w sposób obiektywny, przyczyn.

2) Zakres przedmiotowy wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy zdeterminowany jest zakresem uprzednio złożonego protestu - podmiot podnoszący w proteście niewłaściwe przeprowadzenie danego etapu oceny w zakresie zgodności jego projektu z jednym lub z kilkoma kryteriami wyboru projektu, w przypadku negatywnego rozpatrzenia jego protestu może zwrócić się o ponowne sprawdzenie tej zgodności.

1.2. Zakres podmiotowy protestu i wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy

1) Zgodnie z brzmieniem art. 30 ust. 2 ustawy, protest może wnieść każdy wnioskodawca, którego projekt nie został wyłoniony do dofinansowania. Uprawnienie wnioskodawcy w tym zakresie powstaje z dniem otrzymania przez niego pisemnej informacji o wyniku rozpatrzenia jego wniosku.

W przypadku, gdy dany projekt nie został wyłoniony bezpośrednio do dofinansowania, lecz został umieszczony na liście rezerwowej nie gwarantującej otrzymania takiego dofinansowania, wnioskodawca, po otrzymaniu informacji w tym zakresie, może na podstawie art. 30 ust. 2 ustawy wnieść protest, jeżeli jego zdaniem projekt nie został wyłoniony bezpośrednio do dofinansowania w wyniku przeprowadzenia oceny w sposób niewłaściwy.

2) Zgodnie z art. 30 ust. 4 ustawy wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy może być wniesiony przez wnioskodawcę, którego protest został rozpatrzony negatywnie. Nie jest

możliwe wniesienie wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, jeżeli protest w całości został rozpatrzony pozytywnie.

3) Ustawa określa kto rozpatruje protest (art. 30 ust. 3), a następnie wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy (art. 30 ust. 4) i **nie jest możliwe sędowanie tej funkcji na inny podmiot**. Nie wyklucza to natomiast, aby w strukturze organizacyjnej wewnątrz podmiotu pełniącego funkcję określonej instytucji udzielono upoważnienia, w ramach podległości służbowej, do wykonywania zadań w powyższym zakresie.

Powyższe nie wyklucza też, aby - w celu usprawnienia procedury odwoławczej – wniesienie protestu mogło nastąpić za pośrednictwem instytucji odpowiedzialnej za przeprowadzenie wyboru projektów w drodze konkursu, zwanej dalej „IOK”, z uwzględnieniem postanowień rozdziału 2.

W myśl postanowień rozdziału 1 ust. 3 *Wytycznych Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie wyboru projektów w trybie konkursowym* pod pojęciem IOK należy rozumieć odpowiednio instytucję zarządzającą, instytucję pośredniczącą lub instytucję wdrażającą (instytucję pośredniczącą II stopnia), zgodnie z art. 29 ust. 1 ustawy.

1.3. Forma czynności dokonywanych w ramach procedury odwoławczej, tryb wnoszenia protestu i wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy oraz warunki w zakresie wyłączeń

1) Wszelkie pisma i dokumenty mające zasadnicze znaczenie dla procedury odwoławczej, rozpoczynające i kończące jej poszczególne etapy, w szczególności protest i wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy oraz rozstrzygnięcia w ich przedmiocie, powinny być sformułowane na piśmie. Pisma i dokumenty takie mogą zostać przekazane drogą elektroniczną, pod warunkiem spełnienia wymogów w zakresie bezpiecznego podpisu elektronicznego. Odpowiednie zastosowanie będzie miał art. 78 § 2 Kodeksu cywilnego, stanowiący, iż *”Oświadczenie woli złożone w postaci elektronicznej opatrzone bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu jest równoważne z oświadczeniem woli złożonym w formie pisemnej.”*

2) Korespondencja prowadzona w pozostałym zakresie (np. w celu dostarczenia dodatkowych informacji lub dokumentów) może być prowadzona za pomocą także innych środków komunikacji. Należy jednak zawsze dołożyć wszelkich starań, aby uzyskać potwierdzenie dokonywanych czynności (np. zachowane lub wydrukowane e-maile, potwierdzenia nadanych faksów, notatki służbowe – w przypadku kontaktów telefonicznych dotyczących istotnych kwestii, itp.).

3) Doręczanie pism i dokumentów, z uwzględnieniem ust. 1 i 2, następuje w ogólnie przyjętych i stosowanych formach, w zależności od wyboru dokonanego przez daną

instytucję zaangażowaną w procedurę odwoławczą (z uwzględnieniem ewentualnych zaleceń instytucji zarządzającej), poprzez:

- a) pracowników właściwej instytucji,
- b) pocztę,
- c) firmy kurierskie,
- d) przez inne upoważnione osoby lub organy.

Należy zwrócić szczególną uwagę na uzyskanie potwierdzenia nadania i otrzymania właściwych pism (doręczenie za potwierdzeniem odbioru) – ma to istotne znaczenie z uwagi na prawidłowe obliczanie terminów obowiązujących w ramach procedury odwoławczej. Ma to również szczególne znaczenie dla możliwości właściwego udokumentowania przebiegu postępowania odwoławczego.

W zakresie nie ujętym w niniejszych wytycznych, w odniesieniu do doręczeń pism i dokumentów zaleca się odpowiednie stosowanie, z uwzględnieniem specyfiki realizacji danego programu operacyjnego, przepisów Tytułu VI „*Postępowanie*”, Działu I „*Przepisy ogólne o czynnościach procesowych*”, rozdział 2 „*Doręczenia*” ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296 z późn. zm.).

4) Z uwagi na sprawny przebieg i efektywność procedury odwoławczej należy uznać za dopuszczalne wniesienie protestu do właściwej instytucji za pośrednictwem podmiotu, który uprzednio rozpatrywał wniosek o dofinansowanie projektu (o ile nie jest to równocześnie instytucja właściwa do rozpatrzenia protestu). Podmiot, za pośrednictwem którego wnoszony jest protest, może dokonać ponownej weryfikacji swojego rozstrzygnięcia w przedmiocie protestu, z uwzględnieniem warunków opisanych w rozdziale 2 niniejszych wytycznych.

Powyższe rozwiązanie należy przyjąć za optymalne i w związku z tym zaleca się jego stosowanie dla wszystkich programów operacyjnych. Jeżeli jednak z uwagi na charakter danego programu operacyjnego lub specyfikę określonych osi priorytetowych lub działań w ramach danego programu rozwiązanie to nie może być zastosowane, wnoszenie protestu odbywa się bezpośrednio do instytucji właściwej do jego rozpatrzenia.

5) Przyjęcie rozwiązania, o którym mowa w ust. 4, powinno być ustalone na poziomie właściwej instytucji zarządzającej, z uwzględnieniem warunków określonych w rozdziale 2 niniejszych wytycznych. Należy jednak mieć na uwadze, że ustawa nie zawiera wyjątków w zakresie biegu terminów oraz możliwości ich zmiany. Zatem wprowadzane niniejszymi wytycznymi rozwiązania mające na celu usprawnienie i zwiększenie efektywności procedury odwoławczej nie mogą naruszać przepisów ustawowych w powyższym zakresie. Oznacza to, że:

- a) 14-dniowy termin na wniesienie protestu należy uznać za zachowany, jeżeli przed jego upływem protest wpłynie do podmiotu, za pośrednictwem którego ma on być przekazany instytucji właściwej do jego rozpatrzenia, oraz
- b) bieg 30-dniowego terminu na rozpatrzenie protestu przez instytucję właściwą do jego rozpatrzenia zgodnie z art. 30 ustawy rozpoczyna się z dniem otrzymania protestu przez tę instytucję.
- 6) W związku z regulacjami ustawowymi, w sytuacji kiedy wnioskodawca, niezależnie od ustaleń na poziomie instytucji zarządzającej, nie skorzysta z możliwości wniesienia protestu za pośrednictwem instytucji dokonującej oceny wniosku o dofinansowanie projektu i wniesie protest bezpośrednio do instytucji wskazanej w art. 30 ust. 2 ustawy, rozpatrywanie protestu odbywa się na ogólnych warunkach wynikających z ustawy oraz niniejszych wytycznych.
- 7) W celu należytego zabezpieczenia interesów wnioskodawców należy zapewnić, aby otrzymując rozstrzygnięcie odpowiednio w przedmiocie oceny wniosku o dofinansowanie projektu lub protestu, wnioskodawca został pouczony o:
- a) przysługującym mu środku odwoławczym,
- b) terminie, w jakim powinien wnieść przysługujący mu środek odwoławczy, oraz
- b) instytucji, do której (lub - w przypadku protestu - za pośrednictwem której) środek ten może wnieść,
- wraz ze wskazaniem okoliczności powodujących pozostawienie środka odwoławczego bez rozpatrzenia.
- 8) Nie podlega rozpatrzeniu środek odwoławczy, który:
- a) mimo pouczenia, o którym mowa w ust. 7, został wniesiony do niewłaściwej instytucji, tzn. do instytucji, która nie jest ani właściwa do jego rozpatrzenia w myśl art. 30 ustawy, ani - w przypadku protestu - nie jest podmiotem, za pośrednictwem którego zgodnie z ust. 4 protest może być wniesiony,
- b) został wniesiony po upływie terminu określonego w art. 30 ust. 2 lub 4,
- c) został wniesiony przez nieuprawniony podmiot, tzn. nie będący wnioskodawcą, którego wniosek o dofinansowanie projektu podlegał ocenie, i którego wniesiony środek odwoławczy dotyczy,
- d) nie został oparty, w myśl z art. 5 pkt 10 ustawy, o kryteria wyboru projektów określone zgodnie z art. 29 ust. 2 pkt 6 ustawy,
- e) jest z innych przyczyn niedopuszczalny, w szczególności został wniesiony od wyników ponownej oceny wniosku o dofinansowanie projektu przeprowadzonej w efekcie uwzględnienia uprzednio wniesionego środka odwoławczego.
- 9) W celu zmaksymalizowania obiektywności w trakcie rozpatrywania protestu oraz wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy należy zapewnić, aby w tym postępowaniu nie brały udziału

osoby w jakikolwiek sposób związane z projektem, lub jego wnioskodawcą. W tym celu właściwe instytucje (instytucje zarządzające lub inne właściwe do rozpatrywania środków odwoławczych) powinny zapewnić, aby udziału w rozpatrywaniu danego środka odwoławczego nie brał pracownik (lub osoba wykonująca pracę lub określone czynności na innej podstawie):

- a) który jest stroną albo pozostaje z jedną ze stron w takim stosunku prawnym lub rodzinnym (jest małżonkiem, krewnym lub powinowatym do drugiego stopnia), że wynik sprawy może mieć wpływ na jego prawa lub obowiązki,
- b) który w danej sprawie brał udział w „niższej instancji”, tzn. **w przypadku protestu** - był bezpośrednio zaangażowany w proces naboru i rozpatrywania wniosku o dofinansowanie projektu na którymkolwiek z etapów jego oceny, w związku z którym został następnie złożony protest; **w przypadku wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy** – brał udział w wydaniu rozstrzygnięcia w przedmiocie protestu,
- c) wobec którego wszczęto dochodzenie służbowe, postępowanie dyscyplinarne lub karne,
- d) który pozostaje w stosunku nadrzędności/podległości służbowej względem wnioskodawcy.

W przypadku wyłączenia danej osoby jej bezpośredni przełożony (podmiot nadzorujący) powinien wyznaczyć inną osobę do prowadzenia sprawy.

1.4. Sposób obliczania terminów czynności dokonywanych w ramach procedury odwoławczej

Przy obliczaniu terminów określonych w ustawie należy posilkować się zasadami ogólnymi, określonymi Księżdzem I., w Tytule V. Kodeksu Cywilnego (art. 110 – 116); m.in.:

- a) termin oznaczony w dniach kończy się z upływem ostatniego dnia,
- b) termin oznaczony w miesiącach kończy się z upływem dnia, który nazwą lub datą odpowiada początkowemu dniowi terminu, a gdyby takiego dnia nie było – w ostatnim dniu miesiąca,
- c) jeżeli początkiem terminu oznaczonego w dniach jest pewne zdarzenie, nie uwzględnia się przy obliczaniu terminu dnia, w którym to zdarzenie nastąpiło,
- d) jeżeli koniec terminu do wykonania czynności przypada na dzień uznany ustawowo za wolny od pracy (według *ustawy z dnia 18 stycznia 1951 o dniach wolnych od pracy*, Dz. U. Nr 4, poz. 28 z późn. zm.), termin upływa dnia następnego.

1.5. Wzajemne obowiązki informacyjne

1) W przypadku zmiany jakichkolwiek okoliczności lub danych (np. adres zamieszkania lub siedziby wnioskodawcy), które są lub mogą być związane z procedurą odwoławczą lub mieć na nią wpływ, bądź też w przypadku wątpliwości lub konieczności udzielenia dodatkowych wyjaśnień lub złożenia dodatkowych dokumentów, informacje na ten temat powinny być

niezwłocznie wzajemnie przekazywane, z uwzględnieniem podrozdziału 1.3 ust. 1 – 3 niniejszych wytycznych.

2) W trakcie trwania procedury odwoławczej możliwe jest udzielanie informacji z tym związanych wnioskodawcy i innym podmiotom, na zasadach określonych w *ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej* (Nr 112, poz. 1198 z późn. zm.).

1.6. Możliwość wycofania protestu lub wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy

Należy uznać za dopuszczalne wycofanie protestu lub wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy przez wnioskodawcę, który je złożył; powinno to nastąpić na piśmie:

- a) do czasu upływu terminu na jego rozpatrzenie, ewentualnie
- b) do czasu wydania rozstrzygnięcia w tej sprawie, jeżeli nastąpi to przed upływem ustawowo wskazanego terminu.

1.7. Powoływanie zespołów doradczych

W przypadku, jeżeli właściwa instytucja (instytucja zarządzająca lub inna właściwa do rozpatrywania środków odwoławczych) uzna to za uzasadnione, możliwe jest powołanie, w strukturach organizacyjnych danej instytucji (z ewentualnym udziałem ekspertów zewnętrznych), rady bądź zespołu, jako podmiotu o charakterze pomocniczym, zajmującego się oceną dokumentacji w sprawie i innymi czynnościami, ułatwiającymi instytucji rozpatrującej protest lub wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy wydanie rzetelnego i obiektywnego rozstrzygnięcia. Jest to szczególnie istotne w przypadku, gdy środek odwoławczy dotyczy etapu oceny merytorycznej projektu, a do stwierdzenia właściwości i rzetelności przeprowadzonej oceny niezbędna jest fachowa wiedza merytoryczna. Określenie trybu powoływania tego typu ciał doradczych oraz sposobu ich funkcjonowania, z uwzględnieniem ewentualnego wynagradzania na zasadach wynikających z obowiązujących przepisów (np. w przypadku wykonywania zadań w powyższym zakresie na podstawie umowy cywilnoprawnej), należy do właściwej instytucji (instytucji zarządzającej, lub innej właściwej do rozpatrywania środków odwoławczych), która powinna zapewnić, aby członkowie takiej rady/zespołu dysponowali wiedzą niezbędną do prawidłowego wykonania powierzonych im czynności. Do osób powoływanych w skład zespołu doradczego zastosowanie ma podrozdział 1.3 ust. 9 niniejszych wytycznych (wyłączenia).

Należy również uznać za możliwe korzystanie z usług ekspertów wpisanych na listę, o której mowa w art. 31 ust. 1 ustawy, i prowadzonej zgodnie z wydanym na jego podstawie *rozporządzeniem Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 21 maja 2007 r. w sprawie ekspertów powoływanych w celu rzetelnej i bezstronnej oceny projektów realizowanych w ramach programów operacyjnych* (Dz. U. Nr 93, poz. 626) . W takim przypadku należy mieć na uwadze, że:

- a) dana instytucja nie powinna korzystać z usług eksperta, który uprzednio zaangażowany był w ocenę projektu zgłoszonego do dofinansowania, w odniesieniu do którego został następnie wniesiony protest lub wnioski o ponowne rozpatrzenie sprawy,
- b) korzystanie z usług ekspertów wpisanych na listę, o której mowa w art. 31 ust. 1 ustawy, odbywa się za wynagrodzeniem, którego sposób ustalania określa § 13 *rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 21 maja 2007 r. w sprawie ekspertów powoływanych w celu rzetelnej i bezstronnej oceny projektów realizowanych w ramach programów operacyjnych.*

1.8. Wpływ na inne projekty i „rezerwa finansowa”

- 1) Wniesienie protestu, a następnie wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy przez danego wnioskodawcę nie wstrzymuje biegu procedury wyboru pozostałych projektów złożonych w danej rundzie aplikacyjnej. Pozostaje to w ścisłym związku z art. 29 ust. 4 ustawy, zgodnie z którym **„do czasu zawarcia wszystkich umów o dofinansowanie projektu z beneficjentami wyłonionymi w konkursie lub w wyniku rozpatrzenia protestu ...”**. Zatem na gruncie regulacji ustawowej, w odniesieniu do projektów, które pomyślnie przeszły dany etap, lub wszystkie etapy kwalifikacji do dofinansowania, kontynuowane są wszelkie niezbędne procedury, z zawarciem umowy o dofinansowanie włącznie. Ma to szczególne znaczenie zwłaszcza w przypadku konkursu typu otwartego.
- 2) Wraz z ogłoszeniem konkursu na wybór projektów zostaje ustanowiona, przez właściwą instytucję zarządzającą, rezerwa finansowa w celu ewentualnego sfinansowania umów zawartych z wnioskodawcami, którzy pozytywnie przejdą procedurę odwoławczą, o ile projekt będący przedmiotem procedury odwoławczej zostanie wybrany do dofinansowania. Sposób ustalania rezerwy, jej wysokość i tryb jej uruchamiania określa instytucja zarządzająca dla danego programu operacyjnego, w związku z jej kompetencjami określonymi w rozporządzeniu Rady (WE) nr 1083/2006 ustanawiającym przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1260/1999.
- 3) Wyniki ponownie przeprowadzonej oceny są wiążące i nie przysługują od nich dodatkowo żaden środek odwoławczy przewidziany w art. 30 ustawy. W przypadku, jeżeli wyniki ponownej oceny są pozytywne, projekt podlega dalszej procedurze wyboru.

Rozdział 2 - Protest

2.1. Wniesienie protestu

- 1) Po przeprowadzeniu każdego etapu oceny wniosków o dofinansowanie projektu IOK informuje każdego z wnioskodawców o wynikach rozpatrzenia jego wniosku. W przypadku

projektów ocenionych negatywnie, a także w przypadku projektów umieszczonych na liście rezerwowej informacja przekazywana wnioskodawcy, oprócz wyników rozpatrzenia jego wniosku, zawiera również:

- a) wskazanie dlaczego wnioski o dofinansowanie projektu nie przeszły pozytywnie danego etapu oceny lub dlaczego nie został wyłoniony bezpośrednio do dofinansowania lecz umieszczony na liście rezerwowej, wraz z uzasadnieniem,
- b) pouczenie o możliwości złożenia protestu od wyników danego etapu oceny,
- c) wskazanie terminu, w jakim zgodnie z art. 30 ust. 2 ustawy, należy złożyć protest,
- d) wskazanie instytucji właściwej do rozpatrzenia protestu zgodnie z art. 30 ust. 2 ustawy, do której należy wnieść protest; należy również podać informację, czy protest może być wniesiony za pośrednictwem IOK,
- e) pouczenie, że protest, w odniesieniu do którego zachodzi którakolwiek z okoliczności wskazanych w rozdziale 1 podrozdział 1.3. ust. 8 niniejszych wytycznych będzie pozostawiony bez rozpatrzenia.

2) W terminie 14 dni od dnia otrzymania przez wnioskodawcę informacji, o której mowa w ust. 1, wnioskodawca może – na podstawie art. 30 ust. 2 ustawy - wnieść protest, zgodnie z informacją, o której mowa w ust. 1 lit. d:

- a) bezpośrednio do instytucji właściwej w sprawie rozpatrzenia protestu,
- b) za pośrednictwem IOK.

3) Protest powinien zawierać:

- a) dane wnioskodawcy, tożsame z danymi wskazanymi we wniosku o dofinansowanie projektu,
- b) numer wniosku o dofinansowanie projektu,
- c) wyczerpujące określenie zarzutów odnośnie przeprowadzonej oceny wniosku o dofinansowanie projektu, ze wskazaniem, w jakim zakresie zdaniem wnioskodawcy, ocena zgodności złożonego wniosku z kryteriami, o których mowa w art. 29 ust. 2 pkt 6 ustawy, została przeprowadzona w sposób nieprawidłowy.

Wszystkie zarzuty wnioskodawcy powinny zostać ujęte w jednym proteście; w przypadku, jeżeli zdaniem wnioskodawcy ocena została przeprowadzona niezgodnie z więcej niż jednym kryterium oceny, w proteście należy wskazać wszystkie te kryteria.

Do wniosku należy dołączyć dokumenty związane ze sprawą bezpośrednio (kopia wniosku o dofinansowanie projektu, kopia informacji w przedmiocie wyników rozpatrzenia wniosku o dofinansowanie projektu, otrzymana przez wnioskodawcę, itp.), jak również pośrednio, jeżeli zdaniem wnioskodawcy dokumenty takie mogą świadczyć o słuszności podniesionych w proteście zarzutów.

4) W przypadku, jeżeli zachodzi którakolwiek z okoliczności wymienionych w rozdziale 1. podrozdział 1.3. ust. 8 niniejszych wytycznych, uzasadniających pozostawienie protestu bez rozpatrzenia, właściwa instytucja określona w ust. 2 lit. a lub b, informuje o tym, wraz z podaniem przyczyn pozostawienia protestu bez rozpatrzenia:

a) wnioskodawcę, oraz

b) odpowiednio IOK lub instytucję właściwą do rozpatrzenia protestu zgodnie z art. 30 ust. 2 ustawy.

W takim przypadku wnioskodawcy nie przysługuje dodatkowy protest ani wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.

5) Zgodnie z art. 30 ust. 3 ustawy protest jest rozpatrywany przez:

a) w przypadku krajowych programów operacyjnych – instytucję wdrażającą (instytucję pośredniczącą II stopnia), jeżeli została wyznaczona w danym programie operacyjnym; przy braku instytucji wdrażającej, protest rozpatrywany jest przez instytucję pośredniczącą, analogicznie, protest rozpatrywany jest przez instytucję zarządzającą, jeżeli odpowiednio instytucja wdrażająca albo instytucja pośrednicząca nie zostały ustanowione dla danego programu,

b) w przypadku regionalnych programów operacyjnych – przez właściwego miejscowo wojewodę.

2.2. Rozpatrzenie protestu

1) Zgodnie z art. 30 ust. 5 ustawy protest powinien być rozpatrzony przez instytucje wskazane w art. 30 ust. 3 w terminie 1 miesiąca od dnia jego otrzymania przez te instytucje.

2) W przypadku, jeżeli protest został wniesiony za pośrednictwem IOK, instytucja ta:

a) może, w terminie 7 dni od dnia otrzymania protestu, dokonać ponownej weryfikacji przeprowadzonej na danym etapie oceny wniosku o dofinansowanie projektu, lub

b) niezwłocznie, lecz w terminie nie dłuższym niż 5 dni od dnia jego otrzymania przekazuje protest, wraz z dokumentacją załączoną do niego przez wnioskodawcę, do instytucji właściwej do jego rozpatrzenia. Przekazując protest IOK załącza do niego również posiadane przez siebie dokumenty, które mogą być pomocne w wydaniu rozstrzygnięcia (wyniki oceny itp.).

3) W przypadku, jeżeli w wyniku ponownej weryfikacji, o której mowa w ust. 2 lit. a, IOK uzna, że protest jest zasadny, może zmienić swoje wcześniejsze rozstrzygnięcie, w wyniku czego projekt zostaje włączony do dalszej procedury wyboru. O zmianie swojego wcześniejszego rozstrzygnięcia oraz o włączeniu projektu do dalszej procedury jego oceny IOK informuje:

- a) wnioskodawcę – wraz z uzasadnieniem zmienionego rozstrzygnięcia, oraz z pouczeniem, że wyniki ponownie przeprowadzonej oceny są wiążące i nie przysługuje od nich dodatkowo żaden środek odwoławczy przewidziany w art. 30 ustawy, oraz
- b) instytucję właściwą do rozpatrzenia protestu zgodnie z art. 30 ust. 3 ustawy.

W przypadku, jeżeli w wyniku ponownej weryfikacji, o której mowa w ust. 2 lit. a, IOK uzna, że protest nie jest zasadny i nie ma podstaw do zmiany uprzednio wydanego rozstrzygnięcia, niezwłocznie, lecz nie później niż przed upływem terminu wskazanego w ust. 2 lit. a, przekazuje protest wraz z całą niezbędną dokumentacją (zarówno dołączoną przez wnioskodawcę, jak i posiadaną przez siebie) do instytucji właściwej do rozpatrzenia protestu zgodnie z art. 30 ust. 3 ustawy.

4) W wyniku rozpatrzenia protestu, właściwa instytucja, o której mowa w art. 30 ust. 3 ustawy, może:

- a) rozpatrzyć protest pozytywnie – w przypadku, jeżeli na podstawie zebranych informacji i dokumentacji uzna, że sprawdzenie zgodności złożonego wniosku z kryteriami wyboru projektu nie zostało przeprowadzone w sposób właściwy, i złożony protest był zasadny,
- b) rozpatrzyć protest negatywnie – w przypadku braku przesłanek do uznania, iż sprawdzenie zgodności złożonego wniosku z kryteriami wyboru projektu zostało przeprowadzone w sposób niewłaściwy, i złożony protest był niezasadny.

5) Instytucja rozpatrująca protest jest związana zakresem protestu - sprawdza zgodność złożonego wniosku o dofinansowanie projektu tylko z tym kryterium lub kryteriami oceny, które zostały wskazane w proteście.

6) Uwzględniając protest, właściwa instytucja, wraz z uzasadnieniem przyjętego rozstrzygnięcia, w którym w szczególności wskazuje na czym jej zdaniem polegało niewłaściwe przeprowadzenie oceny wniosku w zakresie objętym protestem, kieruje wniosek objęty protestem do ponownej oceny w ramach etapu oceny, której protest dotyczył.

W wyniku uwzględnienia protestu, instytucja go rozpatrująca przekazuje wnioskodawcy informację zawierającą:

- a) rozstrzygnięcie wraz z jego uzasadnieniem,
- b) pouczenie, że wyniki danego etapu oceny projektu, ponownie przeprowadzonej w efekcie uwzględnienia protestu, są wiążące i nie przysługuje od nich dodatkowo żaden środek odwoławczy przewidziany w art. 30 ustawy.

7) W przypadku powtórnej oceny dotyczącej etapu oceny formalnej właściwa instytucja odpowiedzialna za jej przeprowadzenie jest związana wynikami rozpatrzenia protestu. Natomiast w przypadku powtórnej oceny merytorycznej instytucja jej dokonująca zobowiązana jest do zapoznania się z:

a) wynikami pierwotnej oceny projektu,

b) treścią protestu złożonego przez wnioskodawcę,

oraz do wzięcia pod uwagę treści rozstrzygnięcia instytucji rozpatrującej protest wraz z jego uzasadnieniem, a w szczególności do wnikliwego przeanalizowania nieprawidłowości w przeprowadzonej ocenie, które zostały przez instytucję rozpatrującą protest wskazane.

Z uwzględnieniem powyższego, po dokonaniu ponownej oceny merytorycznej właściwa instytucja podejmuje właściwe dla danego etapu oceny rozstrzygnięcie. Ponowna ocena jest przeprowadzana z uwzględnieniem podrozdziału 1.3 ust. 9 niniejszych wytycznych (wyłączenia).

W przypadku pozytywnego wyniku ponownej oceny projektu, podlega on dalszej procedurze wyboru, z uwzględnieniem horyzontalnych *wytycznych Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie wyboru projektów w trybie konkursowym*. Wyniki ponownie przeprowadzonej oceny są wiążące i kończą procedurę odwoławczą na danym etapie oceny, w odniesieniu do określonego projektu. Wnioskodawcy nie przysługuje dodatkowo żaden środek odwoławczy przewidziany w art. 30 ustawy, a w przypadku ponownie negatywnego wyniku oceny projektu, procedura wyboru w odniesieniu do niego zostaje tym samym zakończona.

Powyższe rozwiązanie ma na celu zapewnienie jak najlepszej oceny projektu z uwzględnieniem złożonych środków odwoławczych, przy jednoczesnym zapewnieniu przestrzegania art. 60 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006, zgodnie z którym to instytucja zarządzająca zapewnia, że „operacje są wybierane do finansowania zgodnie z kryteriami mającymi zastosowanie do programu operacyjnego”, dotyczy to także sytuacji powierzenia zadań w tym zakresie instytucji pośredniczącej, zgodnie z art. 27 ustawy oraz art. 59 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006.

8) W przypadku nieuwzględnienia protestu instytucja go rozpatrująca przekazuje wnioskodawcy pisemną informację w tym zakresie. Informacja ta zawiera:

a) wskazanie rozstrzygnięcia i jego uzasadnienie ze wskazaniem z jakich powodów protest nie jest zasadny i w związku z tym nie może być uwzględniony,

b) pouczenie o przysługującym wnioskodawcy na podstawie art. 30 ust. 4 ustawy prawie do złożenia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, ze wskazaniem do kogo, i w jakim terminie należy taki wniosek złożyć,

c) pouczenie, że wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy, w odniesieniu do którego zachodzi którakolwiek z okoliczności wskazanych w rozdziale 1 podrozdział 1.3. ust. 8 będzie pozostawiony bez rozpatrzenia.

9) O rozstrzygnięciu w przedmiocie protestu instytucja go rozpatrująca przekazuje informację, oprócz wnioskodawcy, także:

a) IOK,

b) instytucji właściwej do rozpatrzenia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy – wraz z kompletną dokumentacją w sprawie (ma to na celu usprawnienie postępowania w sytuacji, gdy wnioskodawca zdecyduje się na skorzystanie z przysługującego mu kolejnego środka odwoławczego).

Rozdział 3 - Wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy

3.1. Wniesienie wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy

1) Wnioskodawca, którego protest został negatywnie rozpatrzony, może na podstawie art. 30 ust. 4 ustawy wnieść wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy. Wniosek jest wnoszony **bezpośrednio do instytucji właściwej do jego rozpatrzenia**, określonej w art. 30 ust. 4 ustawy.

2) Wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy powinien spełniać odpowiednio warunki określone w rozdziale 2 podrozdział 2.1. ust. 3 niniejszych wytycznych. We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy powinny być wskazane jedynie te okoliczności, które zostały uprzednio wskazane w proteście, chyba że na wcześniejszym etapie, z powodów niezależnych od wnioskodawcy wskazanie innych okoliczności nie było możliwe lub okoliczności takie nie były mu znane, a są one szczególnie istotne dla sprawy.

3) W przypadku, jeżeli zachodzi którakolwiek z okoliczności wymienionych w rozdziale 1. podrozdział 1.3. ust. 8 niniejszych wytycznych, uzasadniających pozostawienie wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy bez rozpatrzenia, instytucja właściwa zgodnie z art. 30 ust. 4 ustawy informuje o tym, wraz z podaniem przyczyn pozostawienia protestu bez rozpatrzenia:

a) wnioskodawcę, oraz

b) IOK.

W takim przypadku wnioskodawcy nie przysługuje dodatkowo żaden środek odwoławczy określony w art. 30 ustawy.

4) Instytucją właściwą do rozpatrzenia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy jest, zgodnie z art. 30 ust. 4:

a) w przypadku krajowych programów operacyjnych – instytucja zarządzająca,

b) w przypadku regionalnych programów operacyjnych – minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego.

3.2. Rozpatrzenie wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy

1) Zgodnie z art. 30 ust. 5 ustawy wniosek powinien być rozpatrzony przez instytucje wskazane w art. 30 ust. 4 ustawy w terminie 1 miesiąca od dnia jego otrzymania przez te instytucje.

2) W wyniku rozpatrzenia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, właściwa instytucja, o której mowa w art. 30 ust. 4 ustawy, może:

a) rozpatrzyć wniosek pozytywnie – w przypadku, jeżeli na podstawie zebranych informacji i dokumentacji uzna, że sprawdzenie zgodności złożonego wniosku z kryteriami wyboru projektu nie zostało przeprowadzone w sposób właściwy i złożony protest był zasadny,

b) rozpatrzyć wniosek negatywnie – w przypadku, jeżeli uzna, że protest został rozpatrzony w sposób właściwy i z uzyskanych informacji i dokumentacji wynika, że protest nie był zasadny, i nie było przesłanek do jego uwzględnienia.

3) Instytucja rozpatrująca wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy jest związana jego zakresem – rozstrzygnięcie nie powinno dotyczyć okoliczności i kwestii nie ujętych we wniosku.

4) Uwzględniając wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy właściwa instytucja, wraz z uzasadnieniem swojego rozstrzygnięcia, w którym w szczególności wskazuje na czym polegało niewłaściwe przeprowadzenie danego etapu oceny wniosku o dofinansowanie projektu, kieruje wniosek o dofinansowanie projektu, będący przedmiotem postępowania odwoławczego, do ponownej oceny na tym etapie, którego wyniki były przedmiotem postępowania odwoławczego, o czym informuje:

a) wnioskodawcę,

b) instytucję rozpatrującą protest,

c) IOK.

Informacja przekazana wnioskodawcy, oprócz wskazania rozstrzygnięcia w przedmiocie wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy wraz z jego dokładnym uzasadnieniem zawiera pouczenie, że:

a) wyniki etapu oceny projektu, ponownie przeprowadzonej w efekcie uwzględnienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy są wiążące i nie przysługuje od nich dodatkowo żaden środek odwoławczy określony w art. 30 ustawy,

b) przewidziana w ustawie procedura odwoławcza w odniesieniu do danego projektu kończy się wraz z wydaniem rozstrzygnięcia w przedmiocie wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy i nie obejmuje ona możliwości ponownego wniesienia środków odwoławczych określonych w art. 30 ustawy.

7) W przypadku powtórnej oceny dotyczącej etapu oceny formalnej właściwa instytucja odpowiedzialna za jej przeprowadzenie jest związana wynikami rozpatrzenia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy. Natomiast w przypadku powtórnej oceny merytorycznej instytucja jej dokonująca zobowiązana jest do:

- a) zapoznania się z całością dokumentacji z przebiegu dotychczasowej oceny projektu oraz wynikami kolejnych etapów postępowania odwoławczego, oraz
- b) do wzięcia pod uwagę treści rozstrzygnięcia instytucji rozpatrującej protest a następnie wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy, wraz z uzasadnieniem, a w szczególności, do wnikliwego przeanalizowania wskazanych przez ww. instytucje nieprawidłowości w przeprowadzonej ocenie.

Z uwzględnieniem powyższego, po dokonaniu ponownej oceny merytorycznej właściwa instytucja podejmuje właściwe dla danego etapu oceny rozstrzygnięcie. Ponowna ocena jest przeprowadzana z uwzględnieniem podrozdziału 1.3 ust. 9 niniejszych wytycznych (wyłączenia). Wyniki ponownie przeprowadzonej oceny są wiążące i kończą procedurę odwoławczą w odniesieniu do określonego projektu – wnioskodawcy nie przysługują żadne dodatkowe środki odwoławcze, a w przypadku ponownie negatywnego wyniku oceny projektu, procedura wyboru w odniesieniu do niego zostaje tym samym zakończona.

Powyższe rozwiązanie ma na celu zapewnienie jak najlepszej oceny projektu z uwzględnieniem złożonych środków odwoławczych, przy jednoczesnym zapewnieniu przestrzegania art. 60 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006, zgodnie z którym to instytucja zarządzająca zapewnia, że *„operacje są wybierane do finansowania zgodnie z kryteriami mającymi zastosowanie do programu operacyjnego”*; dotyczy to także sytuacji powierzenia zadań w tym zakresie instytucji pośredniczącej, zgodnie z art. 27 ustawy oraz art. 59 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006.

8) W przypadku nieuwzględnienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy instytucja go rozpatrująca przekazuje wnioskodawcy pisemną informację w tym zakresie. Informacja ta zawiera:

- a) wskazanie rozstrzygnięcia i jego uzasadnienie ze wskazaniem z jakich powodów protest nie jest zasadny,
- b) wskazanie, że od rozstrzygnięcia w przedmiocie wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy nie przysługuje dodatkowo żaden dodatkowy środek odwoławczy określony w art. 30 ustawy, i że tym samym procedura odwoławcza określona w ustawie, jak i procedura wyboru danego projektu, zostaje zakończona.

Informacja o nieuwzględnieniu wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy jest przekazywana także instytucji rozpatrującej protest oraz IOK.